

**TÜRK EĞİTİM SEN GENEL MERKEZİ ÖĞRETMENLERİN “BİRER
HAFTALIK ARA TATİLLER” ÜZERİNE KAMUOYU ARAŞTIRMASI**

**Farklı Eğitim Kademelerinde Görev Yapan Öğretmenlerin “Birer Haftalık Ara
Tatiller” Hakkındaki Değerlendirmeleri**

OCAK 2026

İÇİNDEKİLER

EVREN VE ÖRNEKLEME.....	4
A.DEMOGRAFİK DURUM.....	5
1. Cinsiyet.....	5
2. Medeni Durum	6
3. Yaş.....	7
B. MESLEKİ DURUM	8
4. Hizmet Yılı.....	8
5. Hangi eğitim kademesinde görev yapıldığı.....	9
6. İstihdam Türü	10
C. BİRER HAFTALIK ARA TATİLLERLE İLGİLİ GÖRÜŞLER	12
1. Birer haftalık ara tatillerin kaldırılması hakkındaki görüş	12
2. “Ara tatiller kaldırılmalıdır” diyenlerin cevaplarında ortaya koydukları gerekçeler ve yoğunluğu	16
3. “Ara tatiller kaldırılmamalıdır” diyenlerin cevaplarında ortaya koydukları gerekçeler ve yoğunluğu.....	18
4. “Ara tatiller kaldırılmamalıdır” diyenlerden diğer seçeneğinde gerekçe ortaya koyanların belirttikleri gerekçeler ve yoğunluğu.....	20

YÖNETİCİ ÖZETİ

Çalışma kapsamında her eğitim kademesi ayrı bir kitle olarak kabul edilmiş; her bir kademeden %99 güven düzeyinde örneklem seçilerek Türkiye genelinde yürütülen araştırmaya toplam 2.748 kişi katılmıştır. Örneklemin oluşturulmasında eğitim kademelerinin ağırlıklı biçimde temsil edilmesine özen gösterilmiştir. Katılımcı dağılımına bakıldığında ilkokulda görev yapanların %28,4 ile en yüksek oranı oluşturduğu, bunu lisede görev yapanların %26,8 ve ortaokulda görev yapanların %24,7 ile izlediği görülmektedir. Anaokulu/anasınıfında görev yapanların oranı ise %20,2'dir.

Katılımcıların hizmet süreleri incelendiğinde, araştırmaya dâhil olanların önemli bir bölümünün uzun süreli iş deneyimine sahip olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip olanlar %27,4 ile en yüksek grubu oluştururken, 15–20 yıl arası hizmet süresine sahip olanların oranı %19,8, 11–15 yıl arası hizmet süresine sahip olanların oranı ise %18,0'dır. Araştırmaya katılan 2.748 kişinin birer haftalık ara tatillere ilişkin görüşleri değerlendirildiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğunun ara tatillerin kaldırılmasına karşı olduğu ortaya çıkmaktadır. “Hayır” yanıtı verenler %80,5 ile açık bir çoğunluğu oluştururken, ara tatillerin kaldırılması gerektiğini düşünenlerin oranı %19,5 düzeyinde kalmaktadır.

Elde edilen bulgular, tüm eğitim kademelerinde ara tatillerin kaldırılmasına karşı olan görüşün çoğunlukta olduğunu; bununla birlikte kademeler arasında oran farklılıklarının bulunduğunu göstermektedir. Benzer biçimde, hizmet yılı gruplarının tamamında da ara tatillerin kaldırılmasına karşı tutumun baskın olduğu görülmektedir. Genel değerlendirmede, ara tatillerin kaldırılmasına karşı çıkan katılımcıların gerekçelerinin büyük ölçüde psikolojik iyilik hâli, öğrenme motivasyonu, aile içi etkileşim ve eğitsel hazırlık süreçleri etrafında yoğunlaştığı anlaşılmaktadır; katılımcılar ara tatilleri yalnızca bir dinlenme arası olarak değil, eğitim sürecini destekleyen tamamlayıcı bir unsur olarak görmektedir. Öte yandan ara tatillerin kaldırılmasını isteyen katılımcıların gerekçelerinin ise ağırlıklı olarak öğrencilerin motivasyonu, okula uyum süreci ve akademik düzen üzerinde toplandığı; veli ve öğretmen odaklı gerekçelerin bu grupta daha geri planda kaldığı dikkat çekmektedir.

Maddeler halinde yazar isek;

- Çalışma kapsamında her eğitim kademesi bir kitle kabul edilip her bir eğitim kademesinden, %99 güven düzeyinde örneklem seçilerek Türkiye çapında araştırmaya 2748 kişi katılmıştır. Örnekleme her eğitim kademesi ağırlıklı temsil edilmiştir.
- Katılımcılardan ilkokulda görev yapanlar %28,4 ile en yüksek oranı oluştururken, bunu lisede görev yapanlar %26,8 ve ortaokulda görev yapanlar %24,7 izlemektedir. Anaokulu/anasınıfında görev yapanların oranı ise %20,2 dir.
- Katılımcıların önemli bir bölümünün uzun süreli iş deneyimine sahip olduğu görülmektedir. 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip olanlar %27,4 ile en yüksek oranı oluştururken, bunu 15–20 yıl arası hizmet süresine sahip olanlar %19,8 ve 11–15 yıl arası hizmet süresine sahip olanlar %18,0 izlemektedir.
- Araştırmaya katılan **2.748** kişinin birer haftalık ara tatillere ilişkin görüşleri incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğunun **ara tatillerin kaldırılmasına karşı olduğu** görülmektedir. **“Hayır”** yanıtını verenler **%80,5** oranında açık bir çoğunluk oluştururken, **ara tatillerin kaldırılması gerektiğini düşünenlerin oranı %19,5** ile sınırlı kalmaktadır.
- **Tüm eğitim kademelerinde ara tatillerin kaldırılmasına karşı olan görüşün çoğunlukta olduğu**, ancak kademeler arasında **oran farklılıklarının bulunduğu** görülmektedir.
- **Tüm hizmet yılı gruplarında ara tatillerin kaldırılmasına karşı olan görüşün çoğunlukta olduğu** görülmektedir.
- Genel olarak değerlendirildiğinde, ara tatillerin kaldırılmasına karşı çıkan katılımcıların gerekçelerinin büyük ölçüde **psikolojik iyilik hali, öğrenme motivasyonu, aile içi etkileşim ve eğitsel hazırlık süreçleri** etrafında yoğunlaştığı; ara tatillerin yalnızca bir dinlenme arası değil, aynı zamanda **eğitim sürecini destekleyici bir unsur** olarak görüldüğü anlaşılmaktadır.
- Genel olarak değerlendirildiğinde, ara tatillerin kaldırılmasını isteyen katılımcıların gerekçelerinin ağırlıklı olarak **öğrencilerin motivasyonu, okula uyum süreci ve akademik düzen** etrafında yoğunlaştığı; veli ve öğretmen odaklı gerekçelerin ise daha geri planda kaldığı görülmektedir.

ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evreni, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı kamu eğitim kurum ve kuruluşlarında, örgün eğitim kademelerinde görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Bu kapsamda okul öncesi (anaokulu/anasınıfı), ilkokul, ortaokul ve lise düzeylerinde görev yapan tüm öğretmenler evrene dâhil edilmiştir. Evrenin belirlenmesinde, Türkiye’de örgün eğitimin bütün basamaklarında öğretmenlik hizmetini yürüten kamu personelinin görüşlerinin, araştırma konusunun farklı kademelerdeki yansımalarını ortaya koymada kritik bir öneme sahip olduğu kabul edilmiştir. Böylelikle çalışmada, eğitim sisteminin farklı kademelerinde ortaya çıkan ihtiyaç, beklenti ve değerlendirmelerin karşılaştırılabilmesi ve elde edilecek bulguların genellenebilirliğinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

Örneklem belirleme sürecinde her bir eğitim kademesi ayrı bir “kitle” olarak ele alınmış; kademeler arası temsilin dengeli şekilde sağlanabilmesi için tabakalı örnekleme yaklaşımı benimsenmiştir. Buna göre, okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinin her birinden ayrı ayrı örneklem seçimine gidilmiş, her kademenin araştırma içinde ağırlıklı biçimde temsil edilmesi hedeflenmiştir. Örneklem büyüklüğü, %99 güven düzeyi esas alınarak hesaplanmış ve toplam 2.748 öğretmene ulaşılmıştır. Bu örneklem büyüklüğü, araştırmanın güvenilirliğini artırmakta; aynı zamanda örnekleme hatasını azaltarak bulguların Türkiye geneli için yorumlanabilirliğini güçlendirmektedir.

Örneklemin Türkiye’yi temsil edebilir nitelikte oluşturulmasına özel önem verilmiştir. Bu doğrultuda, katılımcıların farklı bölgelerden ve farklı okul türlerinden seçilmesi gözetilmiş; böylece yalnızca belirli bir il, bölge ya da okul türüyle sınırlı kalmayan, çeşitliliği yüksek bir katılımcı profili oluşturulmaya çalışılmıştır. Çalışmada kullanılan bu yaklaşım, hem eğitim kademeleri arasındaki farklılıkların görünür kılınmasına hem de öğretmen görüşlerinin ülke ölçeğinde genellenebilmesine katkı sağlamaktadır.

Sonuç olarak araştırmanın evreni, MEB’e bağlı kamu örgün eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin tamamını kapsamakta; örnekleme ise her eğitim kademesinin ayrı bir kitle olarak değerlendirildiği ve %99 güven düzeyinde seçilmiş toplam 2.748 öğretmenden oluşmaktadır. Bu örneklem yapısı, araştırmanın amaçlarıyla uyumlu şekilde, Türkiye genelinde öğretmen görüşlerini temsil edebilecek bir çerçeveye sunmaktadır.

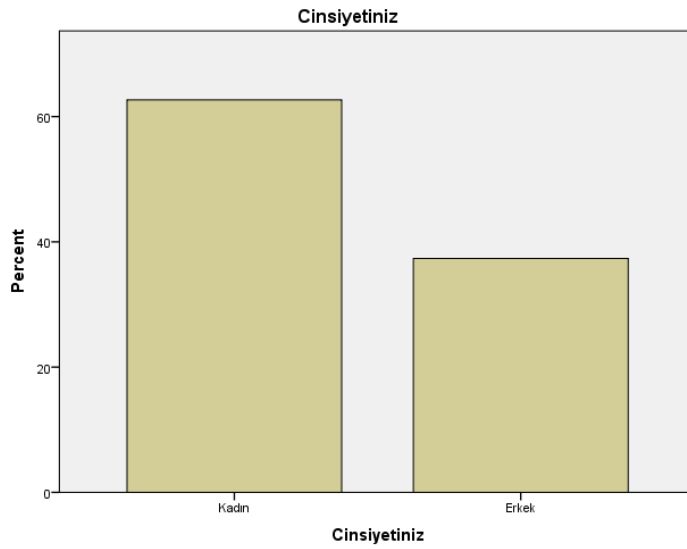
A.DEMOGRAFİK DURUM

Çalışmanın bu kısmında araştırmanın örneklemine dâhil olanların cinsiyet, medeni durum, yaş durumları ortaya konulmuştur.

1. Cinsiyet

Cinsiyet			
	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kadın	1722	62,7	62,7
Erkek	1026	37,3	37,3
Toplam	2748	100,0	100,0

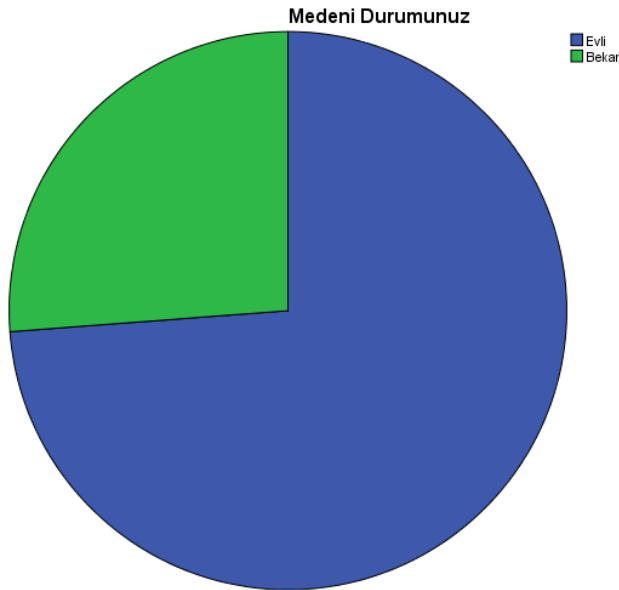
Araştırmaya katılan toplam 2.748 kişinin %62,7'sini kadınlar (1.722 kişi), %37,3'ünü ise erkekler (1.026 kişi) oluşturmaktadır. Bu dağılım, örneklemin belirgin biçimde kadın ağırlıklı olduğunu göstermektedir.

2. Medeni Durum

Medeni Durum			
	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evli	2028	73,8	73,8
Bekâr	720	26,2	26,2
Toplam	2748	100,0	100,0

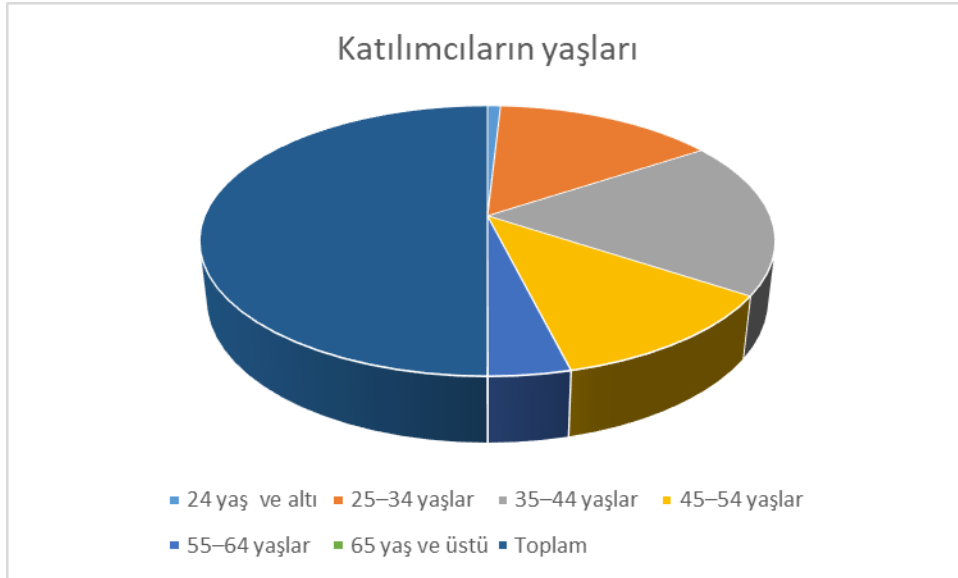
Araştırmaya katılan 2.748 kişinin medeni durumuna bakıldığında, katılımcıların büyük çoğunluğunun evli olduğu görülmektedir. Evli katılımcılar 2.028 kişi ile %73,8’lik bir oran oluştururken, bekâr katılımcılar 720 kişi ile %26,2 oranında kalmaktadır. Bu dağılım, örneklemin ağırlıklı olarak evli bireylerden oluştuğunu göstermektedir. Dolayısıyla araştırma sonuçları değerlendirilirken, evli bireylerin yaşam deneyimleri, sorumlulukları ve beklentilerinin bulgular üzerinde daha belirleyici olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

3. Yaş

Yaş Grubu	Sayı	Yüzde
24 yaş ve altı	48	%1,7
25–34 yaşlar	814	%29,6
35–44 yaşlar	1.024	%37,3
45–54 yaşlar	648	%23,6
55–64 yaşlar	213	%7,8
65 yaş ve üstü	1	%0,0
Toplam	2.748	%100,0

Yaş dağılımı, katılımcıların büyük ölçüde 25–54 yaş aralığında (%90,5) yoğunlaştığını göstermektedir. En yüksek katılım 35–44 yaş grubunda (%37,3) olup, bunu 25–34 yaş grubu (%29,6) izlemektedir. 24 yaş ve altı katılımcıların oranı oldukça düşüktür (%1,7). Bu durum, araştırmanın sonuçlarının ağırlıklı olarak orta yaş ve aktif çalışma çağındaki bireylerin görüşlerini yansıttığını ortaya koymaktadır.

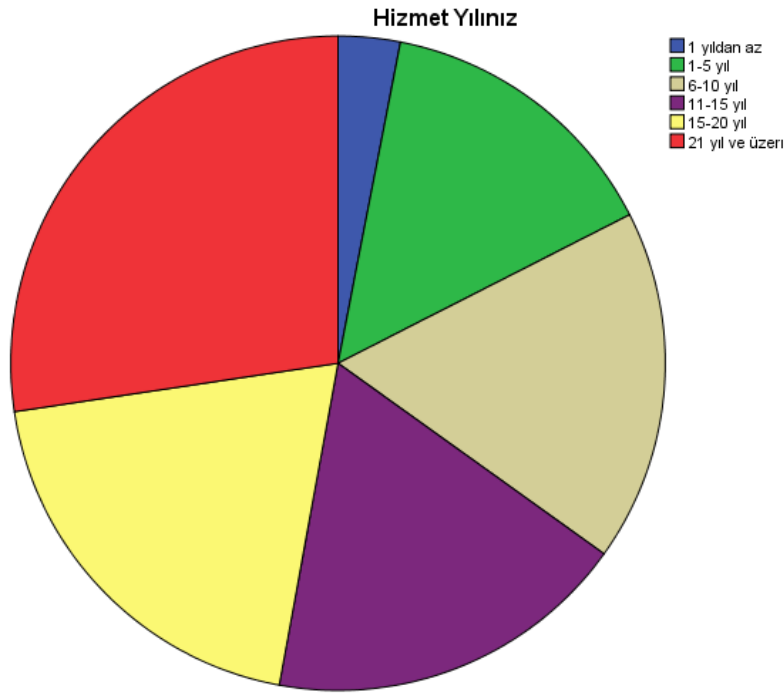
B. MESLEKİ DURUM

Çalışmanın bu kısmında araştırmanın örneklemine dâhil olanların hizmet yılı, eğitim kademesi, istihdam türü ortaya konulmuştur.

4. Hizmet Yılı

Hizmet Yılı				
	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
1 yıldan az	84	3,1	3,1	3,1
1-5 yıl	397	14,4	14,4	17,5
6-10 yıl	478	17,4	17,4	34,9
11-15 yıl	494	18,0	18,0	52,9
15-20 yıl	543	19,8	19,8	72,6
21 yıl ve üzeri	752	27,4	27,4	100,0
Toplam	2748	100,0	100,0	

Araştırmaya katılan 2.748 kişinin hizmet yılı dağılımı incelendiğinde, katılımcıların önemli bir bölümünün uzun süreli iş deneyimine sahip olduğu görülmektedir. 21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip olanlar %27,4 (752 kişi) ile en yüksek oranı oluştururken, bunu 15–20 yıl arası hizmet süresine sahip olanlar %19,8 (543 kişi) ve 11–15 yıl arası hizmet süresine sahip olanlar %18,0 (494 kişi) izlemektedir.

Birikimli yüzdelere göre katılımcıların %72,6'sı 15 yıl ve üzeri hizmet süresine sahiptir. Buna karşılık, 1 yıldan az hizmet süresine sahip olanların oranı %3,1 ile oldukça düşüktür. Bu dağılım, araştırma örnekleminin büyük ölçüde deneyimli ve kurumsal hafızası yüksek bireylerden oluştuğunu göstermekte; elde edilen bulguların uzun süreli çalışma deneyimine dayalı değerlendirmeleri yansıttığına işaret etmektedir.

5. Hangi eğitim kademesinde görev yapıldığı

Hangi eğitim kademesinde görev yapıldığı			
	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Anaokulu/ anasınıfı	554	20,2	20,2
İlkokul	780	28,4	28,4
Ortaokul	678	24,7	24,7
Lise	736	26,8	26,8
Toplam	2748	100,0	100,0

Araştırmaya katılan 2.748 kişinin görev yaptıkları eğitim kademeleri incelendiğinde, katılımcıların farklı kademelere dengeli biçimde dağıldığı görülmektedir. İlkokulda

görev yapanlar %28,4 (780 kişi) ile en yüksek oranı oluştururken, bunu lisede görev yapanlar %26,8 (736 kişi) ve ortaokulda görev yapanlar %24,7 (678 kişi) izlemektedir. Anaokulu/anasınıfında görev yapanların oranı ise %20,2 (554 kişi) ile diğer kademelere kıyasla daha düşüktür.

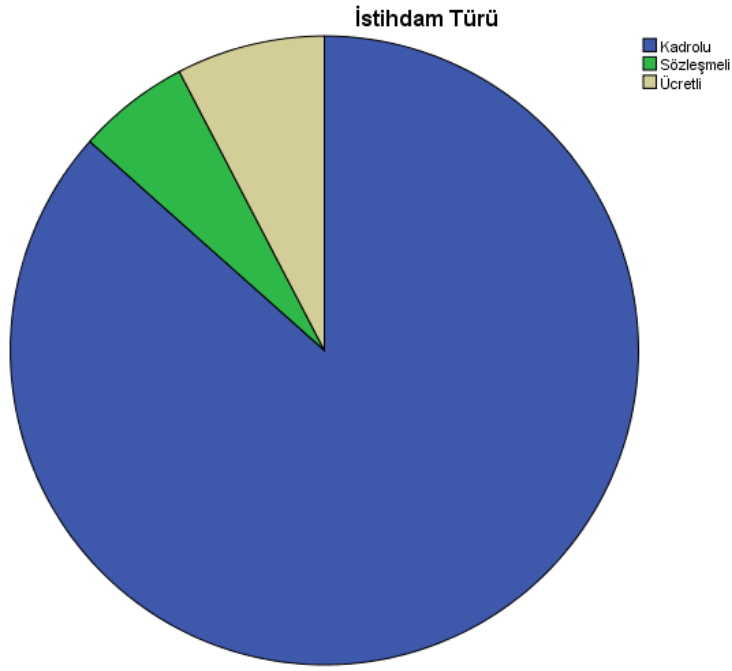

Bu dağılım, araştırmanın okul öncesinden ortaöğretime kadar uzanan geniş bir eğitim yelpazesini kapsadığını ve bulguların farklı eğitim kademelerinde görev yapan personelin görüşlerini yansıttığını göstermektedir.

6. İstihdam Türü

İstihdam Türü				
	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kadrolu	2379	86,6	86,6	86,6
Sözleşmeli	159	5,8	5,8	92,4
Ücretli	210	7,6	7,6	100,0
Toplam	2748	100,0	100,0	

Araştırmaya katılan 2.748 kişinin istihdam türü incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğunun kadrolu olarak çalıştığı görülmektedir. Kadrolu çalışanlar 2.379 kişi ile %86,6 oranında açık ara en büyük grubu oluştururken, ücretli çalışanlar %7,6 (210 kişi) ve sözleşmeli çalışanlar %5,8 (159 kişi) ile daha sınırlı bir paya sahiptir.

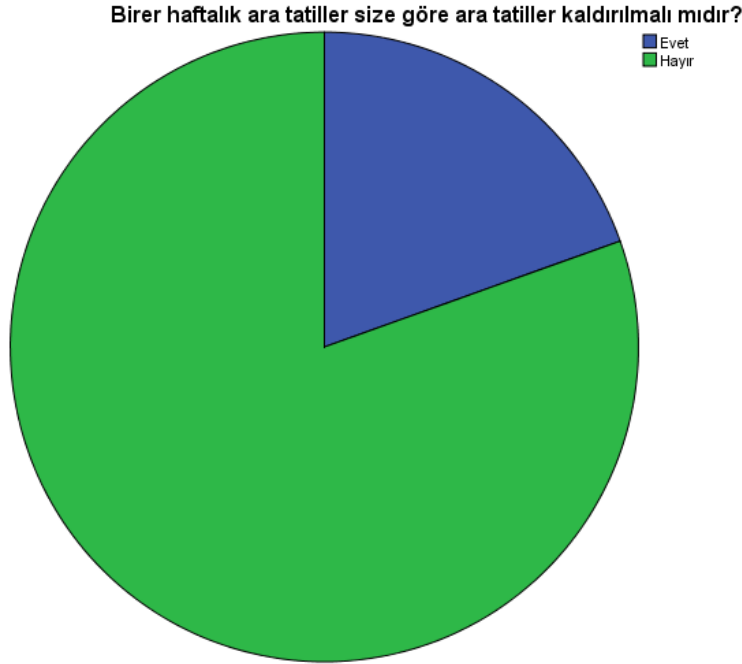
Bu dağılım, örneklemin ağırlıklı olarak görece iş güvencesi yüksek bir istihdam yapısına sahip bireylerden oluştuğunu göstermektedir. Dolayısıyla araştırma bulgularının değerlendirilmesinde, kadrolu çalışanların deneyim ve beklentilerinin sonuçlar üzerinde daha belirleyici olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

C. BİRER HAFTALIK ARA TATİLLERLE İLGİLİ GÖRÜŞLER

1. Birer haftalık ara tatillerin kaldırılması hakkındaki görüş

Birer haftalık ara tatiller size göre ara tatiller kaldırılmalı mıdır?			
	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet	537	19,5	19,5
Hayır	2211	80,5	80,5
Toplam	2748	100,0	100,0

Araştırmaya katılan **2.748** kişinin birer haftalık ara tatillere ilişkin görüşleri incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğunun **ara tatillerin kaldırılmasına karşı olduğu** görülmektedir. **Birer haftalık ara tatiller size göre ara tatiller kaldırılmalı mıdır?** Sorusuna “Hayır” yanıtını verenler **2.211** kişi ile **%80,5** oranında açık bir çoğunluk oluştururken, **ara tatillerin kaldırılması gerektiğini düşünenlerin oranı %19,5 (537 kişi)** ile sınırlı kalmaktadır.

Bu bulgu, birer haftalık ara tatillerin katılımcıların önemli bir bölümü tarafından **gerekli ve işlevsel** olarak değerlendirildiğini ve mevcut uygulamanın genel olarak **benimsendiğini** göstermektedir.

- a. Dahil olunan eğitim kademesi ve birer haftalık ara tatiller size göre ara tatiller kaldırılması görüşü arasındaki ilişki

Hangi eğitim kademesinde görev yapıyorsunuz? * Birer haftalık ara tatiller size göre ara tatiller kaldırılmalı mıdır?					
			Birer haftalık ara tatiller kalsın mı?		Toplam
			Evet	Hayır	
Eğitim kademesi	Anaokulu/ anasınıfı	Sayı	95	459	554
		% satır	17,1%	82,9%	100,0%
		% sütun	17,7%	20,8%	20,2%
		% Toplam	3,5%	16,7%	20,2%
	İlkokul	Sayı	146	634	780
		% satır	18,7%	81,3%	100,0%
		% sütun	27,2%	28,7%	28,4%
		% Toplam	5,3%	23,1%	28,4%
	Ortaokul	Sayı	115	563	678
		% satır	17,0%	83,0%	100,0%
		% sütun	21,4%	25,5%	24,7%
		% Toplam	4,2%	20,5%	24,7%
	Lise	Sayı	181	555	736
		% satır	24,6%	75,4%	100,0%
		% sütun	33,7%	25,1%	26,8%
		% Toplam	6,6%	20,2%	26,8%
Toplam			Sayı	537	2211
			% satır	19,5%	80,5%
			% sütun	100,0%	100,0%
			% Toplam	19,5%	80,5%

“Hangi eğitim kademesinde görev yapıyorsunuz?” ile “Birer haftalık ara tatiller kaldırılmalı mıdır?” sorularına ilişkin ayrıntılı çapraz tablo sonuçları incelendiğinde, **tüm eğitim kademelerinde ara tatillerin kaldırılmasına karşı olan görüşün çoğunlukta olduğu**, ancak eğitim kademeleri arasında **oran farklılıklarının bulunduğu** görülmektedir.

Anaokulu/anasınıfında görev yapanların **%82,9’u** ara tatillerin kaldırılmasına karşı çıkarken, **%17,1’i** kaldırılması gerektiğini düşünmektedir. İlkokul kademesinde de benzer bir tablo söz konusudur; katılımcıların **%81,3’ü “Hayır”, %18,7’si “Evet”**

yanıtını vermiştir. Ortaokulda görev yapanların **%83,0'ü** ara tatillerin kaldırılmasına karşı görüş bildirirken, **%17,0'si** kaldırılmasını savunmaktadır. Bu üç kademede “Evet” diyenlerin oranları birbirine oldukça yakındır.

Lise kademesinde ise dikkat çekici bir farklılık ortaya çıkmaktadır. Lisede görev yapan katılımcıların **%24,6'sı** ara tatillerin kaldırılması gerektiğini düşünmekte, **%75,4'ü** ise kaldırılmasına karşı çıkmaktadır. Bu oran, diğer kademelere kıyasla ara tatillerin kaldırılmasını savunanların **en yüksek olduğu grup** olduğunu göstermektedir. Nitekim ara tatillerin kaldırılmasını isteyenlerin **%33,7'sinin** lise öğretmenlerinden oluşması bu durumu desteklemektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, her ne kadar **eğitim kademelerine göre görüşlerin dağılımı istatistiksel olarak anlamlı biçimde farklılaşsa da, tüm kademelerde baskın görüş ara tatillerin kaldırılmaması yönündedir.** Farklılık, daha çok lise kademesinde ara tatillere yönelik **görece daha eleştirel bir tutumun** bulunmasından kaynaklanmaktadır.

- b. Hizmet yılı ve birer haftalık ara tatiller size göre ara tatiller kaldırılması görüşü arasındaki ilişki

Hizmet Yılı * Birer haftalık ara tatiller size göre ara tatiller kaldırılmalı mıdır?					
			Birer haftalık ara tatiller size göre ara tatiller kaldırılmalı mıdır?		Toplam
			Evet	Hayır	
Hizmet Yılı	1 yıldan az	Sayı	19	65	84
		% satır	22,6%	77,4%	100,0%
		% sütun	3,5%	2,9%	3,1%
		% Toplam	0,7%	2,4%	3,1%
	1-5 yıl	Sayı	58	339	397
		% satır	14,6%	85,4%	100,0%
		% sütun	10,8%	15,3%	14,4%
		% Toplam	2,1%	12,3%	14,4%
	6-10 yıl	Sayı	76	402	478
		% satır	15,9%	84,1%	100,0%
		% sütun	14,2%	18,2%	17,4%
		% Toplam	2,8%	14,6%	17,4%
	11-15 yıl	Sayı	100	394	494
		% satır	20,2%	79,8%	100,0%
		% sütun	18,6%	17,8%	18,0%
		% Toplam	3,6%	14,3%	18,0%

	15-20 yıl	Sayı	113	430	543
		% satır	20,8%	79,2%	100,0%
		% sütun	21,0%	19,4%	19,8%
		% Toplam	4,1%	15,6%	19,8%
	21 yıl ve üzeri	Sayı	171	581	752
		% satır	22,7%	77,3%	100,0%
		% sütun	31,8%	26,3%	27,4%
		% Toplam	6,2%	21,1%	27,4%
Toplam		Sayı	537	2211	2748
		% satır	19,5%	80,5%	100,0%
		% sütun	100,0%	100,0%	100,0%
		% Toplam	19,5%	80,5%	100,0%

“Hizmet Yılı” ile “Birer haftalık ara tatiller kaldırılmalı mıdır?” sorularının çapraz tablo sonuçları incelendiğinde, **tüm hizmet yılı gruplarında ara tatillerin kaldırılmasına karşı olan görüşün çoğunlukta olduğu** görülmektedir. Ancak hizmet süresine göre bu görüşün **oranlarında dikkat çekici farklılaşmalar** bulunmaktadır.

1 yıldan az hizmet süresine sahip katılımcıların **%77,4’ü** ara tatillerin kaldırılmasına karşı çıkarken, **%22,6’sı** kaldırılması gerektiğini düşünmektedir. **1–5 yıl ve 6–10 yıl** hizmet süresine sahip gruplarda “Hayır” yanıtı daha da güçlenmekte; bu gruplarda ara tatillerin kaldırılmasına karşı olanların oranı sırasıyla **%85,4** ve **%84,1’e** ulaşmaktadır. Bu durum, **mesleğin ilk yıllarındaki öğretmenlerin ara tatilleri daha işlevsel ve gerekli gördüklerini** düşündürmektedir.

11–15 yıl ve 15–20 yıl hizmet süresine sahip gruplarda da benzer bir tablo söz konusudur. Bu gruplarda ara tatillerin kaldırılmasına karşı olanların oranı yaklaşık **%80** düzeyinde seyretmekte, “Evet” diyenlerin oranı ise **%20 civarında** kalmaktadır.

21 yıl ve üzeri hizmet süresine sahip katılımcılar arasında ise ara tatillerin kaldırılmasını savunanların oranı **%22,7** ile görece daha yüksek olmakla birlikte, bu grupta da çoğunluk (**%77,3**) ara tatillerin kaldırılmasına karşıdır. Ayrıca, ara tatillerin kaldırılmasını isteyenlerin **%31,8’inin** bu en deneyimli grupta yer alması dikkat çekmektedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, **hizmet süresi arttıkça ara tatillerin kaldırılmasını savunanların oranında sınırlı bir artış gözlenirse de**, tüm hizmet yılı gruplarında baskın görüş **ara tatillerin kaldırılmaması yönündedir**. Bu bulgu, ara tatillerin mesleki deneyim düzeyinden bağımsız olarak öğretmenlerin büyük çoğunluğu tarafından **olumlu ya da gerekli bir uygulama** olarak değerlendirildiğini; farklılığın ise daha çok **deneyim düzeyine bağlı algı nüansları** şeklinde ortaya çıktığını göstermektedir.

2. “Ara tatiller kaldırılmalıdır” diyenlerin cevaplarında ortaya koydukları gerekçeler ve yoğunluğu

Ara tatiller kaldırılmalıdır diyenlerin durumu

		Cevaplar		Durum yüzdesi
		N	Yüzde	
Evetse niye	Öğrenme süreçlerini olumsuz etkiliyor, akademik verimliliği düşürüyor.	374	20,2%	69,9%
	Tatil sonrası öğrencilerde motivasyonun azalmasına neden oluyor.	434	23,4%	81,1%
	Velilerin çalışma hayatını olumsuz etkiliyor.	168	9,1%	31,4%
	Okula dönüş sürecinde uyum sağlamada zorluklar oluyor.	434	23,4%	81,1%
	Öğretmenlerin ders planlamaları olumsuz yönde etkileniyor.	208	11,3%	38,9%
	Eğitim yılı uzuyor.	211	11,4%	39,4%
	Diğer	22	1,2%	4,1%
Toplam		1851	100,0%	346,0%

Araştırmada “*Birer haftalık ara tatiller kaldırılmalıdır*” sorusuna “**Evet**” yanıtı veren katılımcıların bu görüşlerinin gerekçeleri incelendiğinde, birden fazla nedenin birlikte dile getirildiği görülmektedir. Çoklu yanıtlar dikkate alındığında toplam **1.851** gerekçe belirtilmiştir.

Katılımcıların en belirttiği nedenler arasında “**Tatil sonrası öğrencilerde motivasyonun azalmasına neden oluyor**” ve “**Okula dönüş sürecinde uyum sağlamada zorluklar oluyor**” ifadeleri öne çıkmaktadır. Her iki gerekçe de **434** kez

(%23,4) dile getirilmiş olup, bu görüşler “Evet” diyenlerin yaklaşık %81,1’i tarafından paylaşılmıştır. Bu durum, ara tatillerin özellikle **öğrencilerin psikolojik ve davranışsal uyumu** üzerinden eleştirildiğini göstermektedir.

Bunu “**Öğrenme süreçlerini olumsuz etkiliyor, akademik verimliliği düşürüyor**” gerekçesi izlemekte; bu ifade 374 kez (%20,2) belirtilmiş ve “Evet” yanıtı verenlerin %69,9’u tarafından dile getirilmiştir. Daha düşük oranlarda olmakla birlikte, “**Eğitim yılı uzuyor**” (%11,4) ve “**Öğretmenlerin ders planlamaları olumsuz yönde etkileniyor**” (%11,3) ifadeleri de dikkat çeken gerekçeler arasındadır.

Öte yandan “**Velilerin çalışma hayatını olumsuz etkiliyor**” gerekçesi %9,1 oranında dile getirilmiş, “**Diğer**” nedenler ise oldukça sınırlı bir paya (%1,2) sahiptir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, ara tatillerin kaldırılmasını isteyen katılımcıların gerekçelerinin ağırlıklı olarak **öğrencilerin motivasyonu, okula uyum süreci ve akademik düzen** etrafında yoğunlaştığı; veli ve öğretmen odaklı gerekçelerin ise daha geri planda kaldığı görülmektedir.

3. “Ara tatiller kaldırılmamalıdır” diyenlerin cevaplarında ortaya koydukları gerekçeler ve yoğunluğu

“Ara tatiller kaldırılmamalıdır” diyenlerin durumu

		Cevaplar		Durum Yüzdesi
		N	Yüzde	
Hayırsa niye	Öğrencilerin öğrenme isteği, dikkati, okula yönelik motivasyonu artıyor	1606	16,2%	72,7%
	Psikolojik iyi oluş hali artıyor, stres azalıyor	1821	18,4%	82,5%
	Ailelerin birlikte zaman geçirmesini sağlıyor	1651	16,7%	74,8%
	Öğretmenlerin derse hazırlık sürecini olumlu etkiliyor	1632	16,5%	73,9%
	Sosyal faaliyetlere yeterli zaman ayrılıyor	1532	15,5%	69,4%
	Okul dışı etkinlikler öğrenme sürecini destekliyor	1372	13,9%	62,1%
	Diğer	273	2,8%	12,4%
Toplam		9887	100,0%	447,8%

Araştırmada “*Birer haftalık ara tatiller kaldırılmalıdır*” sorusuna “**Hayır**” yanıtı veren katılımcıların gerekçeleri incelendiğinde, katılımcıların birden fazla nedeni birlikte ifade ettiği ve bu kapsamda toplam **9.887** gerekçenin belirtildiği görülmektedir.

En yüksek düzeyde dile getirilen gerekçe, “Psikolojik iyi oluş halinin artması ve stresin azalması”dır. Bu ifade **1.821 kez (%18,4)** belirtilmiş olup, “Hayır” diyen katılımcıların **%82,5’i** tarafından paylaşılmıştır. Bu bulgu, ara tatillerin özellikle **psikolojik ve duygusal iyilik hali** açısından önemli bir işlev gördüğünü ortaya koymaktadır.

Bunu sırasıyla “**Ailelerin birlikte zaman geçirmesini sağlıyor**” (%16,7; %74,8), “**Öğretmenlerin derse hazırlık sürecini olumlu etkiliyor**” (%16,5; %73,9) ve “**Öğrencilerin öğrenme isteği, dikkati ve okula yönelik motivasyonunu artırıyor**” (%16,2; %72,7) gerekçeleri izlemektedir. Bu nedenler, ara tatillerin hem **öğrenci**, hem

aile, hem de **öğretmen** boyutunda çok yönlü olumlu etkiler yarattığına işaret etmektedir. Ayrıca “**Sosyal faaliyetlere yeterli zaman ayrılıyor**” (%15,5; %69,4) ve “**Okul dışı etkinliklerin öğrenme sürecini desteklemesi**” (%13,9; %62,1) gerekçeleri de yüksek oranlarla dile getirilmiştir. “**Diğer**” nedenler ise %2,8 ile sınırlı kalmıştır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, ara tatillerin kaldırılmasına karşı çıkan katılımcıların gerekçelerinin büyük ölçüde **psikolojik iyilik hali, öğrenme motivasyonu, aile içi etkileşim ve eğitsel hazırlık süreçleri** etrafında yoğunlaştığı; ara tatillerin yalnızca bir dinlenme arası değil, aynı zamanda **eğitim sürecini destekleyici bir unsur** olarak görüldüğü anlaşılmaktadır.

4. “Ara tatiller kaldırılmamalıdır” diyenlerden diğer seçeneğinde gerekçe ortaya koyanların belirttikleri gerekçeler ve yoğunluğu

Diğer seçeneğini tercih etme nedeni kategorileştirilmesi				
	Sayı	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Dinlenme, Motivasyon ve Sosyal Zaman Yaratımı	103	3,7	72,5	72,5
Öğretmen Mesleki Gelişimini Destekleme- Hizmet İçi Eğitim	4	,1	2,8	75,4
Öğrencinin Akademik Bilgiyi Pekiştirme İmkânı	10	,4	7,0	82,4
Okul İdari ve Fiziki Düzenlemelerine İmkân Tanıma	3	,1	2,1	84,5
Toplumsal Sağlık ve Salgın Önlemleri	5	,2	3,5	88,0
Ara Tatilin Etkin Planlanması	17	,6	12,0	100,0
Toplam	142	5,2	100,0	

“Diğer” seçeneğini bu grubun toplam **142 kişi cevap vermiştir**. Geçerli yanıtlar incelendiğinde, en baskın kategori “Dinlenme, motivasyon ve sosyal zaman yaratımı” olmuştur. Bu gerekçe 103 kişi tarafından dile getirilmiş ve “Diğer” seçeneğini işaretleyenlerin %72,5’ini oluşturarak açık ara öne çıkmıştır. Bu bulgu, standart seçenekler dışında kalan görüşlerin dahi ağırlıklı olarak psikolojik rahatlama ve sosyal ihtiyaçlar etrafında toplandığını göstermektedir.

Bunu “Ara tatilin etkin planlanması” gerekçesi izlemekte olup, **17 kişi (%12,0)** tarafından ifade edilmiştir. “Öğrencinin akademik bilgiyi pekiştirme imkânı” kategorisi **10 kişi (%7,0)** ile daha sınırlı bir paya sahiptir. Diğer gerekçeler olan **öğretmenlerin mesleki gelişimini destekleme/hizmet içi eğitim, okulun idari ve fiziki düzenlemelerine imkân tanıma ile toplumsal sağlık ve salgın önlemleri** ise oldukça düşük oranlarda (**%2–3 bandında**) dile getirilmiştir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, “Diğer” başlığı altında toplanan görüşlerin büyük ölçüde **dinlenme, motivasyon ve zamanın daha verimli kullanılması** temalarına odaklandığı; kurumsal, akademik ya da yapısal gerekçelerin ise ikincil planda kaldığı anlaşılmaktadır. Bu durum, ara tatillere yönelik olumlu algının yalnızca pedagojik değil, aynı zamanda **psikososyal ihtiyaçlar** temelinde de şekillendiğini ortaya koymaktadır.

GENEL DEĞERLENDİRME

Rapor, öğretmenlerin birer haftalık ara tatiller uygulamasına ilişkin görüşlerini Türkiye geneline yayılmış ve eğitim kademelerini temsil edecek biçimde tasarlanmış bir örneklem üzerinden ortaya koyması bakımından güçlü bir veri zemini sunmaktadır. Çalışmada evren, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı kamu örgün eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler olarak belirlenmiş; okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinin her biri ayrı bir kitle kabul edilerek örnekleme sürecinde kademeler arası temsilin gözetildiği bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu tercih, ara tatil uygulamasının farklı kademelerde farklı biçimlerde karşılık bulabileceği gerçeğini dikkate almakta ve bulguların daha sağlıklı yorumlanmasına imkân tanımaktadır. Araştırmaya 2.748 kişinin katılmış olması ve örneklemin yüksek güven düzeyi vurgusuyla sunulması, raporun güvenilirliğini ve kamuoyu açısından savunulabilirliğini artıran önemli bir unsurdur.

Raporun en belirgin sonucu, öğretmenlerin çok büyük bölümünün ara tatillerin kaldırılmasına karşı olduğudur. “Ara tatiller kaldırılmalı mı?” sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde, “hayır” diyenlerin açık ara çoğunluğu oluşturduğu, “evet” diyenlerin oranının ise sınırlı kaldığı görülmektedir. Bu sonuç, ara tatillerin öğretmenler açısından yalnızca takvimde bir boşluk ya da kısa bir dinlenme arası olarak görülmediğini; aksine eğitim sürecinin işleyişini destekleyen, öğretmen ve öğrencinin yeniden toparlanmasına imkân veren bir ara dönem olarak değerlendirildiğini düşündürmektedir. Rapor, bu karşıtlığın gerekçelerini yüzeysel bir “tatil isteği” olarak yorumlamamakta; psikolojik iyilik hâli, motivasyon, aile içi etkileşim ve eğitsel hazırlık süreçleri gibi çok boyutlu faktörlerle ilişkilendirmektedir.

Örneklemin demografik ve mesleki profili, bulguların nasıl okunacağını da etkileyen bir çerçeve sunmaktadır. Katılımcıların önemli bir bölümünün uzun hizmet sürelerine sahip olması, görüşlerin sahadaki uygulamayı uzun yıllar gözlemlemiş, sistemin güçlü ve zayıf yönlerini deneyim yoluyla tanıyan bir kitle tarafından dile getirildiğini göstermektedir. Bu durum raporun ağırlığını artırırken, mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin daha sınırlı temsil edilmesinin, genç kuşakların deneyim ve beklentilerinin rapora daha düşük düzeyde yansması sonucunu doğurabileceği de not edilmelidir. Yine de genel tablo, ara tatil tartışmasının öğretmenlerin mesleki deneyimi yüksek kesimlerinde dahi güçlü bir karşıtlıkla karşılandığını göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Raporun kademeler arası karşılaştırma sunması, politika tartışmasını daha hedefli bir zemine taşıyan bir başka güçlü yönüdür. Tüm eğitim kademelerinde ara tatillerin kaldırılmasına karşı olan görüş çoğunlukta olsa da, oranların kademelere göre değiştiği ve özellikle lise kademesinde kaldırılmasını isteyenlerin oranının diğer kademelere kıyasla daha yüksek seyrettiği anlaşılmaktadır. Bu bulgu, lise düzeyinde sınav ve akademik takvim baskısının, müfredat yetiştirme kaygısının ve öğretim sürecindeki yoğunluğun ara tatil algısını daha eleştirel yönde etkileyebileceğini düşündürmektedir. Dolayısıyla raporun işaret ettiği temel noktalardan biri, “kalsın/kalksın” ikiliğinden ziyade, özellikle eleştirinin daha görünür olduğu kademelerde ara tatilin niteliğini güçlendirecek tamamlayıcı düzenlemeler üzerinde düşünülmesi gerektiğidir.

Gerekçeler boyutunda rapor, iki farklı tutumu taşıyan grupların nedenlerini ayrıntılı biçimde ele almasıyla öne çıkmaktadır. Ara tatillerin kaldırılmasını isteyen katılımcıların gerekçelerinde, öğrencilerin tatil sonrası motivasyonunda düşüş yaşandığı ve okula dönüşte uyum sorunlarının ortaya çıktığı düşüncesi belirginleşmektedir. Buna karşılık ara tatillerin kaldırılmasına karşı çıkanların gerekçeleri daha çok öğrencinin ve öğretmenin psikolojik olarak rahatlaması, stresin azalması, öğrenme motivasyonunun yeniden yükselmesi, aile içi etkileşimin artması ve öğretmenin derslere hazırlık sürecinin daha sağlıklı yürütülmesi etrafında yoğunlaşmaktadır. Bu tablo, ara tatilin yalnızca “dinlenme” değil; öğrenci-öğretmen-aile üçgeninde eğitim sürecini yeniden düzenleyen ve sürdürülebilir kılan bir denge aralığı olarak görüldüğünü göstermektedir. Özellikle psikolojik iyilik hâli vurgusu, son yıllarda eğitim ortamlarında sıkça tartışılan tükenmişlik, kaygı, davranış problemleri ve iş yükü gibi başlıklarda ara tatilin dolaylı bir destek işlevi üstlendiğini düşündürmektedir.

Bununla birlikte raporun geliştirilebilecek bazı yönleri de bulunmaktadır. Örneklemin Türkiye’yi temsil ettiği ifade edilse de, bölgesel dağılımın, şehir-kır ayrımının ya da okul türlerine göre farklılıkların daha görünür hâle getirilmesi raporun açıklayıcılığını artırabilir. Benzer şekilde, öğretmenlerin gerekçeleri güçlü bir çerçeve sunsa da, ara tatilin öğrenci başarısı, devamsızlık, disiplin olayları, öğretmen izin kullanımı ya da veli memnuniyeti gibi daha nesnel göstergelerle birlikte değerlendirilmesi, karar vericiler açısından raporun ikna gücünü daha da yükseltebilir. Ayrıca raporun bulguları, ara tatilin kaldırılmasından çok, ara tatilin nasıl daha verimli planlanacağı sorusuna odaklanan öneri setleri üretmek için de uygun bir zemin sunmaktadır. Ara tatil döneminde öğretmen mesleki gelişimi, okul içi planlama ve hazırlık süreçleri, öğrenci destek ve telafi mekanizmaları gibi alanlarda daha sistematik bir öneri çerçevesi geliştirilmesi, raporu yalnızca durumu tespit eden değil aynı zamanda çözüm tasarlayan bir metne dönüştürebilir.

Genel değerlendirme olarak rapor, yüksek katılımcı sayısı ve kademeleri dikkate alan örnekleme yaklaşımı sayesinde ara tatillerin kaldırılmasına yönelik olası düzenlemelere karşı sahadan güçlü bir geri bildirim sunmaktadır. Elde edilen bulgular, öğretmen görüşünün yalnızca bir paydaş görüşü olmadığını; uygulamanın sahadaki sürdürülebilirliğini ve eğitim iklimini doğrudan etkileyen temel bir unsur olduğunu göstermektedir. Bu nedenle raporun ortaya koyduğu tablo, karar süreçlerinde öğretmenlerin geniş çoğunluğunun eğilimlerini dikkate alan, kademeler arası farklılaşmayı gözden kaçırmayan ve ara tatilin niteliğini artırmaya dönük tamamlayıcı adımları önceleyen bir yaklaşımın daha gerçekçi ve uygulanabilir olacağına işaret etmektedir.